

1881-11-15

AFSENDER

Susette Cathrine Holten

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

Rom

Modtagersted:

Viborg

Omtalte personer:

Georg Christian Freund

Amor Hansen

Susette Cathrine Holten

Claude Lorrain

Emmy Læssøe

Joakim Skovgaard

Carl Aarsleff

Omtalte steder:

Viborg

Vatikanet

Italien

Tiberen

Pontemolle

Arkivplacering:

Mappe 42 nr. 5

DOKUMENTINDHOLD

Susette Holten ønsker Joakim Skovgaard tillykke med fødselsdagen, og beskriver i begejstrede vendinger Rom, hvor hun bor sammen med Emmy Læssøe.

TRANSSKRIFTION

Mappe 42 brev 5

Rom den 15ende Novb. 1881

Due Macelli 48

Min egen kjæreste gamle Deng! Tusind Gange til Lykke, bevares hvor det er højtideligt, at du nu bliver helt myndig, jeg kan for resten ikke begribe, at Du ikke er blevet det for længe siden, jeg synes, det er saa uhyre længe siden, Du blev atten, kan Du ikke huske den Dag jeg husker den saa tydelig, det var ogsaa meget højtideligt vi fik østers og Chateau Yquem, men det har maaske ikke gjort et saa uudsletteligt Indtryk paa Dig som paa mig. Men min søde Dreng, hvorfor kommer Du dog ikke herved, her er saa henrivende dejligt, og tænk saa at vandre her under Sydens blaa Himmel men din Egen lille søde Søster (og Emmy). Nu skal jeg rigtig se at faa Dine Tænder til at løbe i Vand, blæse være Fornuften. Er der nogen Mening i at sidde med klaprende Tænder og gammel Vælling, uf! naar man i den dejligste gjennembagende Solvarme kan nyde Sydens mest skinnende Frugter og perlende Vin. Naar man hører hjemmefra, at Søerne er tilfrosne, forbavses man saare, for vi gaar med let sommertrøje, som vi endog næppe

-2-

kan holde ud at have paa. Tak for Dit brev, Du er meget sød, jeg sender Brevet til Viborg desformedels Du skrev, Du ikke regnede med at komme hjem før efter Din Fødselsdag og adresserer det til Svanes, da jeg ikke ved, hvor Du bor men formoder at de nok ser Dig. I gaar var vi en vidunderlig Tour i Tivoli, Campagnen er dejlig især i saadan straalende Solskin mod Solen, aa Du naar man staar paa saadan en ægte italiensk Vej, saa hvid som intet andet Sted i Verden, og ser frem mellem en Olivenskov, der er nu faa Ting som disse Oliventræer, og hvor de passer til Landskabet, aa disse gamle Stammer og saa som de voxer ud over imod Baggrunden ned ad Skråningen helt ned over lidt af den flade Strækning, svømmende hen i lutter Solskin, Dis, Glød og Varme, og Bjergene næsten gjennemsigtige som en blaa Tanke langt langt ude, aa jo, du kjender det godt, aldeles en Claude Lorrainsk Baggrund, aa Kim saadan en Vej ilede vi op over i Gaar fra Hadrians Villa til Tivoli, Vandet drev af os, saadan brændte Solen, og saa naaede vi derop til det ubeskrivelige Tivoli,

virkelig ubeskriveligt, det er aldeles umuligt, saa jeg vil ikke prøve paa det, saadan Vandfald har jeg aldrig set; jeg red paa et sødt lille Æsel. Solnedgang betragtede vi fra den dejligste Villahave, jeg endnu har været i, Villa d' Este, mægtige urgamle Cypresser og Pinier og masser af Bassiner og Springvand; den var saadan lidt forfalden men efter min

-3-

Mening klædte det den just godt, tænk Dig nu at sidde paa en dejli gammel Mamorbænk, høre Vandet plaske bag sig og se ud under de sorte gamle Stenege over Campagnen i en saa glødende Solnedgang, saa vældig brillant, det er aldelses som en Drømmeverden og man har virkelig svært ved at tro, at det er Virkellighed. Nu kommer jeg lige Hjem fra en anden Villa her neden for Coloseum, saa straalende og smilende i Sommerens og Sydens hele Fylde, sidde og nyde, jo, det er vidunderligt, man synes ogsaa, men maa være i naturen saa længe det er saa dejligt, bagefter Samlinger osv. Som vi da for Resten ogsaa tage lidt med af allerede, men først Naturen. Nordmænd og Svenskere har i aar fuldstændig Overvægten, skam dig, her er ikke en dansk Maler, vilde det ikke tiltale Dig at komme ned og være eneste Stjerne; for resten hørte jeg i Dag at Amor Hansen er paa Vejen. Her er fem Billedhuggere (danske) Freund, han er mageløs elskværdig, Aarsløv¹, og jeg kan ikke huske de andre 3. Maler Ross (norsk) Du ved vel nok hvem det er, bor her. Han er vist meget rar og morsom, han har været hjemme, set os som smaa, men Du kan vel ikke huske det, han er vist ogsaa den eneste der er lidt Liv i, ellers er der et vist Tryk over Foreningen

-4-

jeg er bange den bliver lidt drøj i Vinter; kom Du og afdrev dens mørke Skyer! Jeg er blevet saa skammeligt narret med Datoen, jeg troede det var den 13de i Dag, nu er jeg saa bange det ikke naar til Din Fødselsdag min søde Dreng og saa sidder jeg oven i Kjøbbet paa Naale for at de andre skal komme og hente mig til Middag saa Du maa tilgive, at det bliver at skrækkeligt Brev, det halve er desuden skrevet i mørke, men saa gav jeg mig dog Tid til at hente Svovlstikker. Paa Bordet her foran mig staar en mægtig Dusk med Roser, hvad har I derhjemme? I Morgen skal vi første Gang i Malerisamlingen i Vatikanet, tænke at jeg endnu ikke har været i det sextinske Kapel, kun en gang hos Antikkerne, det er næsten en Skam, men den dejlige Luft lokker os ud i det Frie og ikke ind i de ellers dejlige Sale med endnu dejligere Ting. Jeg har gjort et Forsøg ude med Søjlerne ved St. Peter men forstaar ikke rigtig hvad Du mener; skal paa en gang alle Søjlerne blive til en Række? Efter min Mening er et en Umulighed. Hør, ved Du hvad. Italien er i Grunden et underligt Land, naar man for

ex.vandrer ud langs Tiberen ved Pontemolle, det er en af de dejligste Toure, men kan gaa, jeg ved faa Steder saa smukke, men ser Du, naar man vil betragte det lidt nøjere, hvad er der saa? Nogle bare, skallede afsvedne Græsmarker og runde Høje langs en snavset gul Flod og nogle faa ganske almindelige kedelige Træer; men det er Belysningen der gjør det Italien til hvad det er, dette strålende Solskin svømmende og blændende, saadan en Farverigdom, som man ikke aner derhjemme; men i og for sig er et Dansk Landskab langt rigere. Emmy sender tusind Kys og Klap. Du skulle ogsaa have haft noget i Brevet, men jeg har ikke Tid at købe det, kommer i næste Brev, fra Emmy skulle jeg sige det samme.. Alle de andre hilser. Din lille Søster

¹ Billedhuggeren Carl Vilhelm Oluf Peter Aarsleff (1852-1918)

Rom den 15ten Nov. 1881.

Due Macelli 48.

SKOVGAARD-MUSEET

Mappe 42, Nr. 5

Früh Brunnen Mappe 42 Nr.

Rom den 15de Nov. 1881
 Der Maeceli. 48.

SKOVGAARD-MUSEET
 Mappe 42 Nr. 5

Frøh Børnsen nymstal

Min egen kjæreste gamle Drenge! Tante
 til Lykke; heveres, hvor det er
 højtideligt, at du bliver hel myndig,
 jeg kan for Resten ikke begribe, at du
 ikke er bleven det for længe siden; jeg synes
 det er saa selvsagt længe siden, du blev atten,
 kan du ikke huske den Dag, jeg husker du
 var tydelig, det var ogsaa meget højtidelig
 vi fik Gæster og Chateau Yquem, men det
 har maaske ikke gjort et saa udslettende
 Indtryk paa Dig som paa mig. Men
 min egen Drenge, hvorfor kommer du dog
 ikke herud, her er saa herlige dybt,
 og tank så at vandre her under Sydens
 blå Himmel med din egen lille røde Pote
 (og Emme), nu skal jeg rigtig se at faa dine
 Tænder til at bide i Tand; blev var Fornuft
 en! Er der nogen Mening i at sidde med klappet
 Tænder og gamle Valling, uf! naar man i den
 dejligste gjæmmerbægende Solvarme, kan nyde
 Sydens mest skinnende Frugter og perlede
 Vin. Naar man hører bjergmøse, at Storm
 er til forne, forbauser man saare, for vi gaar
 med det Sommertrøje, som vi endog napper

jig is bange den bliver drøj i Vinter; kom du
og afsed den mørke Skjort! Jeg er bleven
saa skammelig narret med Datoen, jeg troede det
var den 13de i Dag, men nu jeg saa bange at det
ikke naar til den Fødselsdag min søde Dreng
og saa riddes jeg oveni. Hjertet paa Næse for at
de andre skal komme og hente mig til Midtde-
aet der man tilgive, at det bliver et skrek-
keligt Brev, det kalder vi da enden skrevet
i Mørke, men saa gav jeg mig dog Tid til
at hente Brevet. Fra Bordet har fru min
staaet en magtig Sukke med Roser, hvad har
i detjennerne? I Morgen skal vi farte
Gang i Malerisamlagene; Votivant; tank at jeg
endnu ikke har været i det vestniske Kapel; kom
nu Gang hos Antikkerne, det er næsten en Skam,
men den dejlige Loft lokker os ad i det frie og
ikke ind i de elendige Sale med enderøjlerne
Ting. Jeg har gjort et Forsøg uden med Sjæle
ved St. Peter min fortæller ikke rigtig hvad der
menner, skal paa en Gang alle Søjlerne blive til
en Række, efter min Mening er det en Mar-
kelig. Hør, ved du hvad, Alene er i Grunden
et underligt Land, naar man for. Ex. vandrer ud
langs Tiberen, ^{ved Fontemole} det er en af de dejligste Toure, men
kan gaa, jeg ved saa Steder saa smukke, men
du, naar man vil betragte det lidt nøjere, hvor
er det saa, 2 nogle bare, skallende afvandede Gress-
marker og runde Høje langs en smalt gul Flod